

Tilsynserklæring 2024/2025

Byens Steinerskole
Waldorf International School of Copenhagen
Otto Busses Vej 47
2450 København SV

Anmeldt tilsyn

Skoleåret 2024/25

Indholdsfortegnelse

1	Formål og metode	2
1.1	Formål med tilsynet.....	2
1.2	Metode.....	2
1.3	Dataindsamling.....	2
1.4	Definition på bemærkninger og anbefalinger	3
2	Tilsynserklæringen	4
3	Datagrundlag for tilsynserklæringen.....	5
3.1	Skolens situation	5
3.2	Pædagogisk og didaktisk reference	5
3.2.1	<i>Datoer for tilsyn m.m.</i>	5
3.3	Beskrivelse af tilsynsbesøgene	6
3.3.1	<i>Det humanistiske fagområde</i>	6
3.3.2	<i>Det naturvidenskabelige fagområde</i>	8
3.3.3	<i>Det praktisk musiske fagområde</i>	9
3.3.4	<i>Elevernes standpunkt</i>	11
3.3.5	<i>Fører skolen til prøve i historie</i>	13
3.4	Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?.....	13
3.5	Hvordan forberedes eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?.....	14
3.5.1	<i>Hvordan styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?</i>	14
3.5.2	<i>Hvordan styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?</i>	15
3.5.3	<i>Kønsligestilling</i>	15
	<i>Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?</i>	15
3.6	Elevråd	16
3.7	Underretningspligt	16
4	Sammenfattende for tilsynet.....	17
4.1	Undervisning inden for de tre fagområder	18
4.2	Tilsynets bemærkninger og anbefalinger	19
5	Kontaktoplysninger	20

1 Formål og metode

1.1 Formål med tilsynet

Der skal føres tilsyn med friskolen eller den frie grundskoles evne til at opfylde Friskolelovens bestemmelser om at tilbyde undervisning, som står mål med hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

I udgangspunktet vil der føres tilsyn med undervisningsplanerne, elevernes hverdag, planlægning og organisering af undervisningen, den pædagogiske tilgang til undervisningen og arbejdsformerne samt om de ledelses- og uddannelsesmæssige kvalifikationer er af en vis standard og ikke mindst en vurdering af elevernes faglige standpunkt jf. Friskolelovens § 9d (<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=197099>)

1.2 Metode

Det er fastsat i Friskolelovens § 9d, at rammerne for tilsynet som mindstekrav skal:

- 1) aflægge mindst ét årligt tilsynsbesøg på skolen,
- 2) overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse,
- 3) overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i,
- 4) drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og
- 5) vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Den certificerede tilsynsførende leverer et tilsynskoncept, som har fokus på skolens aktuelle lærings- og udviklingsområder, tilsynet er anerkendende i sin udførelse. Det betyder, at den tilsynsførende belyser skolen set indefra, bemærker det gode arbejde som foregår, men ifald der er udfordringer, så italesættes disse på en anerkendende facon, hvor der gives anbefalinger, der kan føre til læring og udvikling på skolen. Der sigtes derfor også mod et tilsyn, der i sin udformning kan anvendes som et dynamisk udviklingsafsæt for skolen.

1.3 Dataindsamling

Observationsmetoder: tilskuer- og deltagerobservation, strukturerede og ustrukturerede observationer.

Spørgemetoder: Standardiseret åbent interview, feedback til lærere, uformelle samtaleinterview samt uformelle drøftelser i pauser, der kan give anledning til refleksion og udsagn om undervisning og læring.

Dokumentarmetoder: Undervisningsmaterialer, års- og periodeplaner, fotos, artefakter, informationsbreve, ledelsens skriftlige svar på tilsynets spørgsmål og skolens hjemmeside.

1.4 Definition på bemærkninger og anbefalinger

Bemærkninger
Bemærkninger gives, hvor tilsynet finder anledning til at fremhæve bestemte forhold. Det kan være forhold, som er i udvikling, som er udviklet siden sidste års tilsyn eller som skolen er eller bør være opmærksomme på i tiden frem til det næste tilsyn. Bemærkninger kan have vejledende og/eller informerende karakter.
Anbefalinger
Anbefalinger gives, hvor tilsynet vurderer, at der er tale om forhold, der kan kvalificeres og som skolen derfor kan overveje at arbejde med.
Anbefalinger med frist (skal opfyldes)
Skønnes det, at elevernes standpunkt i et eller flere fag/fagområder, jf. Friskolelovens § 9 a, stk. 1, nr. 1, ikke står mål med, hvad der almindeligvis forventes i folkeskolen, eller at skolens undervisning ikke opfylder kravene i § 1, stk. 2, 1. pkt., fastsættes en kort frist, dog på mindst 3 måneder, til forbedring af forholdene. Det samme gælder, hvis det skønnes, at skolen ikke opfylder kravene i § 1, stk. 2, 2. pkt., eller § 2, stk. 3, 1. pkt. Hvis kravet om kvalificering af forholdene ikke er opfyldt efter fristens udløb, udfærdiges en erklæring, som sendes i høring hos forældrekredsen og skolens bestyrelse. Hvis den tilsynsførende efter høringen herefter finder, at kravet om kvalificering af forholdene fortsat ikke er opfyldt, sendes en begrundet indberetning herom med de eventuelt afgivne høringssvar til Ministeriet for Børn og Undervisning jf. § 9d stk. 6 i friskoleloven.

2 Tilsynserklæringen

Tilsynsfører Annelise Dahlbæk har foretaget otte besøg på Byens Steinerskole, hvoraf de seks var observation af undervisning og er kommet frem til følgende erklæring gennem analyse og vurdering af det indsamlede datamateriale.

Der er konkret observeret undervisning i fagene geografi, dansk, biologi, matematik, kemi, religion, kunst, historie, samfundsfag, engelsk, håndarbejde og musik.

Det overordnede indtryk af Byens Steinerskole er, at skolens samlede undervisningstilbud, ud fra en helhedsvurdering, står mål med, hvad der kan forventes på de observerede klassetrin.

Tilsynet vurderer, at skolen i formål og virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

Dato: 8. juni 2025

Annelise Dahlbæk
Tilsynsførende

3 Datagrundlag for tilsynserklæringen

3.1 Skolens situation

Data	Elevtal pr. 5. september: <ul style="list-style-type: none"> • Undervisningsprog: <ul style="list-style-type: none"> • Dansk og engelsk
------	---

3.2 Pædagogisk og didaktisk reference

3.2.1 Datoer for tilsyn m.m.

Møder		
16. september	Planlægningsmøde med ledelsen	
30. oktober	Frokostmøde med ledelsen	
5. november	Kort møde med ledelsen	
8. april	Frokostmøde med ledelsen	
Observation af undervisning 30. oktober		
Tidspunkt	Klassetrin	Fag
8:30-9:15	6./7. klasse	Geografi
9:15-10:00	3. klasse	Dansk
10:30-11:15	9. klasse	Biologi
11:15-12:00	3. klasse	Matematik
Observation af undervisning 5. november		
8:30-9:15	1 klasse	Regning
9:15-10:00	8. klasse	Biologi/kemi
10:30-11:15	2. klasse	Billedkunst/dansk/matematik
11:15-12:00	4./5. International	Matematik
12:45-13:30	9. klasse	Dansk
Observation af undervisning 7. november		
8:30-9:15	3. klasse	Religion
9:15-10:00	3. klasse	Matematik
10:30-11:15	2. klasse	Matematik
11:15-12:00	4. klasse	Engelsk
12:45-13:30	4./5. klasse International	Biologi

13:30-14:15	8. klasse	Kunst
Observation af undervisning STEAM-uge 19. februar		
Tidspunkt	Klassetrin	Fag
9:00-9:45	4/5. klasse + International	STEAM: Balance
9:45- 10:30	2. klasse	Musik/spil på blokfløjte
10:30-11:00	4./5. klasse + International	STEAM: Bevægelse
11:00-11:45	4. og 5. klasse	STEAM: Lyd
Observation af undervisning 8. april		
8:30-9:15	5. klasse	Matematik
9:15-10:00	6./7. klasse	Historie/samfundsfag
10:30-11:15	3. klasse	Håndarbejde
11:15-12:00	3. klasse	Dansk
12:45-13:30	2. klasse	Musik
Observation af undervisning 10. april		
8:30-9:15	9. klasse	Dansk
9:15-10:00	2./3. International	Håndarbejde
10:30-11:15	5. klasse	Dansk
11:15-12:00	2./3. International	Musik

3.3 Beskrivelse af tilsynsbesøgene

3.3.1 Det humanistiske fagområde

Data	<p><i>Der relateres til fem forskellige former, som eleverne er aktive inden for: Reproduktion (herunder repetition, genfortælling, oplæsning eller afskrift), produktion (herunder løsning af lærer- eller materialestillede opgaver), perception (sansede aktiviteter), interpretation (fortolkning både verbalt og praktisk) og refleksion (at koble viden eller færdigheder til andre samfunds- eller individrelevante områder).</i></p> <p>Der er konkret observeret undervisning i dansk, historie, religion, samfundsfag og engelsk</p> <p><u>Reproduktion:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Skriver bogstaver korrekt • Læse i en bog • Genfortælle elementer fra en historie • Definere betegnelsen "Babel" • Skrive en tekst af fra tavlen • Læse historier op for andre i en gruppe • Kendskab til, hvad et resume er • Fortælle hvad en sætningsanalyse kan gå ud på
------	--

- Kendskab til sætningsled
- Kan forklare hvad substantiver og verber er

Produktion:

- Producere en avistekst
- Strukturere et tekstudtryk
- Farvelægge en tegning
- Producere en historie på baggrund af en række stikord
- Tegne et kort over rejser
- Løse skriftlige opgaver i et hæfte
- Identificere ord, hvor et bogstav udtales anderledes end det skrives
- Kan lave læseteater i grupper
- Lave en analyse af et uddrag af et skuespil
- Kan lave sætningsanalyse og sætte komme i en sætning

Perception:

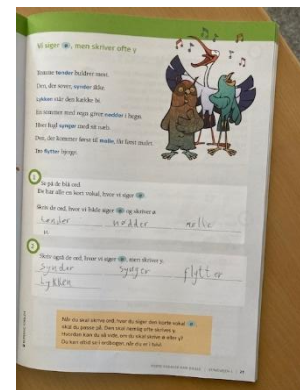
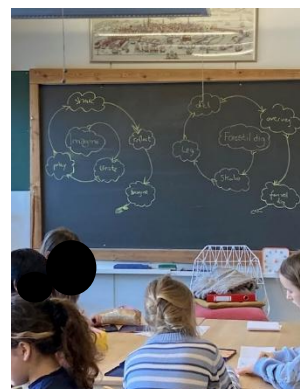
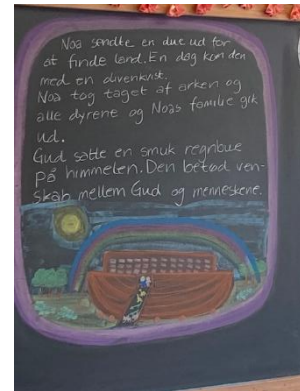
- Researche på nettet
- Lytte til en historie om Babelstårnet
- Spille et spil med terninger
- Lytte til oplæsningen af slutningen af "Et Dukkehjem"

Interpretation (fortolkning):

- Forstå forskellige teksttyper i en avis
- Kende udtale af bogstaver som er forskellige fra, hvordan ord skrives

Refleksion:

- Samtale om talemåder i det danske sprog
- Reflektere over karakterer i et skuespil

Tilsynets vurdering	Tilsynet vurderer, at eleverne, i rimelig stor udstrækning, er aktive på mange forskellige måder i de humanistiske fag. Det kan nævnes, at mange lærere organiserer undervisningen, så eleverne både arbejder selvstændigt, i par, i grupper og på hele klassen. Tilsynet bemærker desuden, at nogle lærere er fleksible i relation til, <i>hvor</i> elever kan arbejde. Det iagttages, at enkelte lærere overdrager ansvaret for at løse arbejdsopgaver i andre rum end det traditionelle klasseværelse. Elever gives fx mulighed for at løse opgaver alene eller i grupper, i gangområder eller i udeområdet.
---------------------	---

3.3.2 Det naturvidenskabelige fagområde

Data	<p><i>Der relateres til de fem aktivitetsformer som ovenfor beskrevet:</i></p> <p>Der er konkret observeret undervisning i matematik, geografi, kemi og biologi</p> <p><u>Reproduktion:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Repetition af tidligere undervisnings overordnede indhold • Kendskab til verdenshjørner, længde- og breddegrader • Identificere ækvator på et verdenskort • Tegne en figur af fra tavlen • Kan tælle fra 1-70 med klap på syvtabellen • Kan skrive tallet 7, som romertal • Repetere 2- og 3-tabellen • Sige 4-tabellen i kor <p><u>Produktion:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tegne et verdenskort og angive poler, ækvator og betegnelse for halvkuglen • Brainstorm om emner og temaer for biologiopgave • Lave udfyldningsopgaver • Kan finde oplysninger om kulstofkredsløbet på nettet • Løse matematikopgaver på løse kopiark • Kan anvende tegninger af elevernes fødder som målestok for længden af fx tavlen • Komme med forslag til, hvilke frø der kan sås <p><u>Perception:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tegne og farvelægge et verdenskort • Tegne figurer og farvelægge dem • Klappe og trampe 2-tabellen • Hoppe 3-tabellen • Anvende 12 kastanjer til at lægge i mængder • Lave forsøg med proteiner, kulhydrater og fedtstoffer • Tegne sin fod på et stykke papir <p><u>Interpretation (fortolkning):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Forstår, at hvis resultatet er 12, så kan regnestykket være fx 7+5, 3+3+3+3, 6+3+3 m.m. • Kan forklare hvorfor fedtstoffer brænder langsommere end glukose <p><u>Refleksion:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dele og reflektere emner og temaer til en biologiopgave, med resten af klassen • Samtale om prisstigninger af dagligvare de seneste 100 år
------	---

Tilsynets vurdering	<p>Tilsynet vurderer, at undervisningen i de naturvidenskabelige fag fortsat primært er reproducerende, producerende og perciperende, men knap så meget fortolkende og reflekterende.</p> <p>Tilsynet vurderer, at undervisningen i nogle fag tilrettelægges, så eleverne både arbejder individuelt, i par og i grupper og at de anvender forskellige artefakter (fx kastanjer) til at forstå tal og mængder med.</p> <p>Tilsynet vurderer desuden, at nogle klasser får mulighed for at løse opgaver andre steder end i klasserummet.</p>

3.3.3 Det praktisk musiske fagområde

Data	<p>Der relateres til de fem aktivitetsformer, som ovenfor beskrevet:</p> <p>Der er konkret observeret undervisning i håndarbejde, kunst og musik</p> <p>Reproduktion:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spille kendte melodier på blokfløjte • Spille en tonerække på blokfløjte • Sige vers i ko • Udføre kendt krops- og stemmeopvarmning • Synge kendt sang med fagter • Gå i puls • Gentage en rytme <p>Produktion:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lave tegninger med en fyldepen • Klippe tegninger ud og sætte dem på en ramme. • Skabe lydkilder • Lave en strikkeprøve med to strikkepinde • Kan slå masker op på en strikkepind • Lave mønstre til en strikkes hue
------	---

- Strikke en hue
- Strikke på rundpind og på strømpepinde
- Lære at synge en ny sang efter "papegøjemetoden"
- Følge anvisning på fagter til en sang
- Finde på en rytme, som klassen skal gentage
- Anvende klap, tramp og hop i en rytme

Perception:

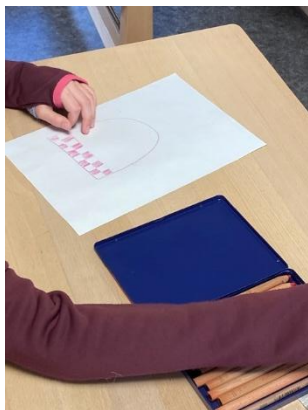
- Dyppe en fyldepen i blæk
- Vælge garnfarver til en hue
- Strikke
- Synge
- Farvelægge
- Spille på forskellige percussioninstrumenter
- Rense en blokfløjte

Interpretation (fortolkning):

-

Refleksion:

-

Tilsynets
vurdering

Tilsynet vurderer, at der inden for det praktisk musiske fagområder arbejdes forholdsvis varieret, så eleverne er aktive med faget på flere forskellige måder i løbet af en time. Det bemærkes, at eleverne ofte er reproducerende, dvs. der fx spilles og synges kendt stof. Elever er også producerende i de fleste praktisk musiske fag fx i håndarbejde og billedkunst. Tilsynet bemærker, at der arbejdes meget varieret med forskellige aktiviteter inden for samme lektion. Variation er både i arbejdsformer (individuel, par og gruppe) og i aktivitetstyper (synge-, spille-, bevægelsesaktivitet).

	Tilsynet bemærker, at eleverne kun i begrænset form er verbal fortolkende i faget. Det bemærkes desuden, at eleverne sjældent eller næsten ikke samtaler eller reflekterer faglige områder. Der er derfor i overvejende grad tale om "at udøve" faget.
--	--

3.3.4 Elevernes standpunkt

Data	<p>Dansk: Der er konkret observeret undervisning i dansk i 3., 5. og 9. klasse. På skolens hjemmeside er danskfagets delmål fortsat beskrevet for 1.-9. klasse. Slutmål beskrives på 3., 6. og 9. klassetrin. På hvert klassetrin er det beskrevet, hvad det centrale læsestof består i. Nedenstående data er alene fra den observerede undervisning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skrive bogstaver korrekt i bogstavhuset • Forstår betegnelsen "lydrette ordstammer" • Skrive en artikel til en avisproduktion • Researche information på nettet om det fænomen en avistekst skal indeholde • Forstår forskellige teksttyper i en avis • Læse i frilæsningsbøger • Løse grammatikopgaver i et arbejdshæfte • Identificere "y" og "ø" som enten lydrette og ikke-lydrette bogstaver i et ord • Læse tekster højt • Læse slutningen på "Et Dukkehjem" (manuskript på 11 sider) • Besvare analyse spørgsmål til en tekst • Lave sætningsanalyse med udsagnsled og grundled • Sætte komma i en sætning • Lave sætningsanalyse i grupper
Tilsynets vurdering	<p>Det er tilsynets vurdering, at elevernes standpunkt på de observerede klassetrin kan beskrives som et rimelig højt niveau. Det er tilsynets vurdering, at elevernes aktivitetsniveau og engagement i undervisningen kan være meget forskelligt, men at den gode variation i undervisningen bidrager til mere deltagelse og større opmærksomhed. Nogle elever er meget aktive, mens andre fortsat forekommer passive. Det varierer imidlertid væsentligt fra klasse til klasse. Det kan derfor i nogle sammenhænge være vanskeligt generelt at vurdere elevernes danskfaglige niveau.</p>

	<p>Variationen i undervisningen betyder, at eleverne både kan være kognitivt, motorisk og praktisk musisk aktive med forskellige områder af faget. Den praktisk musiske virksomhed er ofte tegning, farvelægning på forskellig vis og at farvelægge en ramme på en side i kladdehæftet, hvor en tekst efterfølgende kan skrives ind i. I enkelte klasser kan det observeres, at bevægelsesaktiviteter af forskellig karakter, bidrager til koncentration og opmærksomhed.</p>
Data	<p>Matematik: Der er konkret observeret undervisning i 1., 2., 3., 4./5. og 5. klasse.</p> <p>På skolens hjemmeside er faget fortsat beskrevet specifikt i del- og slutmål. Det er beskrevet i kompetenceområderne: matematisk kompetence, tal & algebra, geometri & måling samt statistik & sandsynlighed. Desuden er ”indhold og fokus” beskrevet på hvert enkelt klassetrin.</p> <p>Nedenstående data er alene fra den observerede undervisning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sige vers i kor, med tallene fra 1-10 • Tegne figurer af fra tavlen på et A4-papir • Tegne figurer rent ind i matematikkladdehæfte • Arbejde selvstændigt i matematikbogen • Sige 7-tabellen højt i kor • Gå fremad, mens der tælles op til 40 - gå baglæns mens der tælles ned fra 40 • Anvende 12 kastanjer som materiale til at tælle og lave mængder • Kan multiplicere med anvendelse af kastanjer • Løse lærerstillede opgaver på løse ark • Anvende en udklippet papirmodel af elevernes fødder, som måleredskab • Sige 4-tabellen højt i kor • Løse tekstopgaver • Samtale om prisstigning på mælk de seneste 100 år <div data-bbox="408 1218 1353 1626"> </div>
Tilsynets vurdering	<p>Tilsynet vurderer, at nogle elevers standpunkt i matematik er lidt under middel men, at der ses en del aktivitet og koncentration i en del klasser, der indikerer, at eleverne er fortrolige med opgaveløsningen. En del elever har behov for hjælp, enten fra en klassekammerat eller læreren, efter en kort gennemgang af opgaver på tavlen.</p> <p>Der er god variation i den måde eleverne er aktive med faget på. Der arbejdes med matematikken både kognitivt, kropsligt og praktisk musisk.</p> <p>Tilsynet bemærker, at eleverne møder matematikken på en fantasifuld og spændende måde, så de materialer, der anvendes i undervisningen, både kan være i form af artefakter, lærerproducerede opgaver og bogsystemer.</p>

Data	<p>Engelsk: Der er konkret observeret undervisning i engelsk i 4. klasse. På skolens hjemmeside er faget fortsat beskrevet i tre kompetenceområder: Mundtlig engelsk, skriftlig engelsk og kultur & samfund. Indhold og fokus i faget er beskrevet på alle klassetrin fra 1. til 9. Færdigheds- og vidensmål er generelt beskrevet for 1.-3. klassetrin, 4.-6. klassetrin og 7.-9. klassetrin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kendskab til farver på engelsk • Kommunikation på engelsk • Spille et spil med en terning to og to • Farvelægge en tegning
Tilsynets vurdering	<p>Tilsynet vurderer, at elevernes standpunkt i engelsk står rimelig godt mål med, hvad der kan forventes i folkeskolen. Det bemærkes, at observationer i faget har været begrænset til en enkelt klasse og et enkelt besøg. Observationen efterlod dog det indtryk, at eleverne forstår de ord, de arbejder med og kan anvende dem i løsning af opgaven. Mundtlig engelsk kom primært til udtryk, når eleverne svarede på lærerstillede spørgsmål, og knap så udpræget, når eleverne samarbejder i par. Samtalen om løsning af opgaven foregik derfor mest på dansk.</p>

3.3.5 Fører skolen til prøve i historie

Data	Nej, skolen er prøvefri
------	-------------------------

3.4 Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Data	<p>Skolen er etableret i 2019 og har de seneste fire år været i de færdige lokaler på Otto Busses Vej. Elevtallet er øget betragteligt. Skolen har derfor planer om udvidelse af bygningerne.</p> <p>Der er fortsat undervisning i de fagopdelinger, som kendetegner Steinerpædagogikken og Waldorf International School.</p> <p>Skolen tilbyder fortsat undervisning i hovedfag, der indeholder fagligheder, der imødekommer læring inden for de tre fagområder: humanistiske fag,</p>
------	---

	<p>naturvidenskabelige fag og praktisk musiske fag. Der undervises i hovedfag i 2 lektioner, som er skemalagt til at foregå om morgenen.</p> <p>Læring i hovedfag sker desuden også, når eleverne har "øvefag", i de perioder, hvor der ikke er fokus på netop det specifikke hovedfag fx dansk eller matematik.</p> <p>Eleverne stimuleres både gennem en kognitiv, affektiv og en psykomotorisk tilgang til undervisning og læring, som netop er Steiner-/Waldorfpædagogikken særlige værdigrundlag og filosofi.</p> <p>Musik høres og gøres fortsat på langt de fleste klassetrin og er ikke forbeholdt musikundervisningen, men praktiseres og opleves i mange andre fag og fagområder.</p> <p>Skolen råder over et veludrustet musiklokale, hvor orkesteret øver. I forbindelse med tilbygningen planlægges en udvidelse af faglokaler.</p>
Tilsynets vurdering	<p>Det er tilsynets vurdering, at skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering, står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.</p> <p>Det er tilsynets vurdering, at de gode og velindrettede fysiske rammer fortsat har stor betydning for både elevernes læring og for personalets trivsel og arbejdsglæde. Tilsynet bemærker, at enkelte klasser undervises i mindre klasseværelser, som begrænser variation i undervisningen til primært at vedrører indhold og i mindre grad metoder. I det omfang vejret tillader det, er lærere åbne for at anvende uderummet fx i forbindelse med gruppe- eller paropgaver.</p>

3.5 Hvordan forberedes eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Data	<p>Skolens hjemmeside og samtaler med ledelse og lærere har givet flg. indtryk vedr. elevernes forberedelse til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skabe livslang motivation for læring • Et miljø med plads til at fejle for at lære at mestre sig selv og verden • Viden om demokratisk dannelse og demokrati i Danmark • Udvikle selvstændighed og beslutsomhed • Vise hensyn og anerkendelse i fællesskabet
Tilsynets vurdering	<p>Det er tilsynets vurdering, at dagligdagen på skolen er præget af en atmosfære af anerkendelse og rummelighed, hvor både lærere, ledelse og elever tager hensyn til og viser respekt for hinanden.</p>

3.5.1 Hvordan styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Data	<p>Demokratisk dannelse er her defineret som sammenhængen mellem tre grundlæggende evner (Wolfgang Klafki):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evnen til <i>selvbestemmelse</i> - over sine individuelle levevilkår samt medmenneskelige, erhvervsmæssige, etiske og religiøse meninger. • Evnen til <i>medbestemmelse</i> - over udformningen af vores fælles kulturelle, samfundsmæssige og politiske forhold. • Evnen til <i>solidaritet</i> - ikke kun med andre i samfundet men også med dem, der ikke lever i et demokratisk samfund. <p>På Byens Steinerskole kommer disse tre grundlæggende evner fx til udtryk således:</p>
------	---

	<p><i>Selvbestemmelse:</i> Eleverne har mulighed for selvbestemmelse i forbindelse med arbejde med forskellige projekter og i gruppe- eller individuelt baserede opgaver. Selvbestemmelse kommer også til udtryk, når elever udtrykker sig praktisk musisk.</p> <p><i>Medbestemmelse:</i> Eleverne har fortsat et "Rettighedsråd", som har mulighed for medbestemmelse. Medlemmerne er demokratisk valgt fra 3.-9. klasse.</p> <p><i>Solidaritet:</i> Eleverne tilskyndes fortsat til at anerkende og respektere forskellighed, ved at udvise tolerance overfor hinanden og overfor andre klasser. Lærere udviser generelt stor tolerance overfor alle elever.</p>
Tilsynets vurdering	<p>Det er tilsynets vurdering, at skolen i hele sit virke og i særlig grad med fokusering på udvikling af social kompetence, lægger stor vægt på demokratisk dannelse.</p> <p>Både i undervisningen og i det sociale fællesskab fremstår både lærere og ledelse fortsat som eksemplariske rollemodeller for eleverne i forhold til at forstå og vise respekt.</p> <p>Kommunikation og sprogbrug, både blandt lærere og elever og lærere indbyrdes, bærer præg af en anerkendende tilgang, hvor respekt og ligestilling bl.a. vises dels ved en venlig og imødekommende modtagelse af eleverne til hver lektion, men også blandt personalet i form af en venlig morgenhilsen til hinanden. Eleverne modtages af lærerens fremstrakte hånd og en personlig rettet hilsen ved indgangen til klasserummet. Dagen afsluttes desuden med, at lærere siger tak for i dag og eleverne i kor takker læreren for dagen.</p>

3.5.2 Hvordan styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Data	<p>Byens Steinerskole blev i 2021 certificeret som UNICEF Rettighedsskole. Det betyder, at elever, forældre, lærere og øvrige personale på skolen, i fællesskab forankrer skolens virke på de værdier, der står i FN's Børnekonvention.</p> <p>Organisering af undervisning foregår fortsat, i nogle fag og fagområder således, at elever og lærere samarbejder på tværs af den danske og internationale afdeling. Dette blev bl.a. observeret i S.T.E.A.M.-ugen.</p> <p>Skolen har hvert år i uge 41 en "Rettighedsuge". På skolens hjemmeside fremgår det, at <i>"Eleverne arbejder sammen om bestemte rettigheder, både i egne klasser, men også på tværs af årgangene. Ideen er, at man hvert år udvælger enkelte rettigheder fra børnekonventionen og arbejder i dybden med disse fra forskellige perspektiver. På denne måde kommer man i løbet af et skoleliv igennem mange af de rettigheder, man bør kende til."</i></p>
Tilsynets vurdering	<p>Tilsynet vurderer, at skolens hele virksomhed, fokuserer på dannelse og fællesskab, samt respekt for forskellighed både i undervisningen og i den årlige "Rettighedsuge".</p> <p>Skolen har dermed fokus på rummelighed, respekt, tryghed, engagement og ansvarsfølelse i forhold til grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.</p>

3.5.3 Kønligestilling

Arbejder skolen løbende med at sikre kønligestilling på skolen?

Data	Skolen oplyser, at kønlighed kan bidrage til et godt og varieret arbejdsmiljø. Desuden fremstår det, som skolens indstilling, at børnene har brug for at have
------	---

	<p>både mænd og kvinder i deres hverdag. Det påpeges desuden, at det også er nødvendigt i forbindelse med idræt, lejrskoler, svømning m.m.</p> <p>I bestyrelsen bliver det fortsat drøftet, hvordan skolen udadtil kan lancere skoleform og pædagogik mere "maskulint". I stillingsopslag skriver skolen bl.a.: <i>På Byens Steinerskole ser vi mangfoldighed som en ressource. Vi opfordrer derfor alle til at ansøge, uanset køn, etnicitet, alder og anden baggrund.</i></p> <p>Ledelsen oplyser desuden, at der altid forsøges at skabe en kønsbalance i alle klasser, hvilket også gør sig gældende i det store hele.</p>
Tilsynets vurdering	Tilsynet vurderer, at skolen aktivt arbejder med kønsligestilling, som et centralt tema både i rekruttering til klasserne og i forhold til ansættelser

3.6 Elevråd

Data	<p>Skolen har fortsat et Rettighedsråd, der fungerer som et elevråd. Der er elevrepræsentanter fra 3.-4. klasse, 5 klasse, 6.-8. klasse og fra 4-5 klasse i den internationale afdeling. Nye kandidater vælges på demokratisk vis hvert 2. år.</p> <p>På skolens hjemmeside fremgår det, at der på rådets møder deltager to rettighedskoordinatore (en fra den internationale og en fra den danske afdeling), en medarbejder fra fritidshjemmet, en bestyrelsesrepræsentant og ledelsen.</p> <p>Rettighedsrådet mødes den 1. tirsdag i hver måned, hvor de har en dagsorden og en lærer tager referater. Repræsentanterne giver deres respektive klasser et referat af møderne.</p> <p>Eleverne har desuden mulighed for at henvende sig til repræsentanterne efter skolens fælles morgensang om tirsdagen. Indkomne forslag til områder, der bør italesættes, bliver noteret og tages med til de månedlige møder.</p> <p>Det kan desuden nævnes, at opfølgning på rettighedsrådets møder, fortsat er et fast punkt på lærermøder hver torsdag, hvor lærere og ledelse bliver informeret om rettighedsrådets arbejde.</p>
Tilsynets vurdering	Tilsynet vurderer, at skolen målrettet og fokuseret arbejder med demokratisk dannelse og respekt for frihed og folkestyre gennem skolens certificering som Rettighedsskole under UNICEF Danmark og i etableringen af et Rettighedsråd, hvor elever får mulighed for medbestemmelse gennem demokratisk valgte medlemmer.

3.7 Underretningspligt

- A) Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, f.eks. ved at have beskrevne procedurer?
- B) Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Data	<p>Ledelsen oplyser, at: <i>Det taler ledelsen med medarbejderne om. Lærerne henvender sig, når de er bekymrede for en elev. Desuden gør vores koordinator i ressourcecenteret lærerne opmærksom på dette og er aktiv i forhold til at observere i klasserne og tale med børnene, når der er bekymringer om et barn.</i></p> <p>Desuden fremgår det, at</p> <p>A) Skolen har en skriftlig procedure i en personalehåndbog, der også indeholder link til folderen fra UVM samt det skema, som Københavns Kommune har bedt skolen anvende. Her findes også info om, hvor underretningen skal sendes til.</p>
------	--

	B) Alle lærere ved, at underretningspligten er personlig, og de udfylder selv skabelonen. Desuden har skolen fortsat et tæt samarbejde med kommunens socialrådgiver, som guider og vejleder lærerne, når de skal udfærdige en underretning. Der er desuden et fast punkt på de ugentlige lærermøder, hvor administrationen giver information fra bl.a. UVM, STUK og Friskoleforeningen. Her bliver der givet information om bl.a. underretningspligten.
Tilsynets vurdering	Tilsynet vurderer, at den skærpede underretningspligt på forsvarlig vis er varetaget af skolens ledelse.

4 Sammenfattende for tilsynet

Tilsynets besøg med observation, dialog og møder både med elever, lærere, forældre, bestyrelse og ledelse, har været en meget positiv oplevelse.

Jeg har haft den store fornøjelse, at observere undervisning på fem forskellige dage, med besøg i 1., 2., 3., 4., 5/6., 7., 8. og 9. klasse samt 2./3. og 4./5. International. De mange besøgsdage har givet mig et godt fundament for at kunne analysere, vurdere og her perspektivere undervisningens organisering, indhold, metoder, læreprocesser mål og materialer.

På skolens hjemmeside findes omfattende og velbeskrevne årsplaner for de enkelte fag og fagområder, der har gjort det muligt at reflektere den observerede undervisning, som et led i en meningsfuld progression.

Jeg har observeret fem forskellige fag inden for det humanistiske fagområde; dansk, engelsk, religion, historie og samfundsfag, fem fag inden for det naturvidenskabelige fagområde; geografi, biologi, matematik, kemi og regning, og tre fag inden for det praktisk musiske fagområde; musik, håndarbejde og kunst. I de observerede klasser, ser jeg nu en væsentlig mere varieret undervisning der bl.a. betyder, at eleverne er aktive med læring i faget, på mange forskellige måder. I mange klasser er der tale om løsning af opgaver på et fint niveau, der knytter sig til klassesetningen. Eleverne er fortsat meget reproducerende, producerende og sansende i de fleste fag og knap så meget fortolkende og reflekterende. I de større klasser arbejder eleverne både projektorienteret, hvor de selv vælger et emne inden for et fælles tema, men løser også lærer- eller materialestillede opgaver, med god mulighed for både at fortolke og reflektere. I nogle fag arbejdes med forsøg og eksperimenter. Jeg iagttager en god koncentration og motivation i løsning af de opgaver, hvor eleverne er aktive. Det kan fx være at strikke en hue, hvor eleverne både er aktive kognitivt, affektivt og psykomotorisk. Det er nok et kendetegn ved det praktisk musiske fag, at eleverne stort set altid er aktive både med hoved, krop, sanser og følelser. Det faglige niveau er generelt højt.

Det er observeret, at mange lærere nu er rigtig gode til at foretage aktivitetsskift, der fremstår naturlig i flow og sammenhæng. Det er ligeledes godt at observere "brain breaks", så eleverne ikke sidder ned i alt for lang tid ad gangen. Det iagttages, at aktivitetsskift eller et skift mellem den måde eleverne er aktive på (i klassen, i uderummet, i grupper, individuelt og i par) ses på alle klassesetninger.

Det har igen i år været en stor fornøjelse at møde så mange lærere, der ønsker feedback på det jeg ser og de tanker jeg har gjort mig om undervisningen. En feedback har typisk været både et ønske om at høre hvad jeg har set, men også at få råd eller ideer til udvikling af

forskellige områder i undervisningen, det kan både være metoder, materialer, relationer og kommunikationer.

Jeg har igen i år kunnet konstatere, at lærerne i større udstrækning anvender forskellige involveringsteknikker, når undervisningen baseres på spørgsmål/svar-metoden, så det ikke kun er de hurtigtænkende og meget snakkende elever, der får taletid. Der anvendes bl.a. "summe med sidemand", individuel stille refleksion og styret brainstorm. Det ses, at en sådan type involveringsteknik aktiverer væsentlig flere elever, når der undervises fælles fx med introduktion til noget nyt, ved repetition og ved gennemgang af læst stof eller opgaveløsninger. Jeg iagttager desuden, at en del lærere er blevet mere opmærksom på at anvende optag af elevsvar. Optag har stor betydning, fordi læreren gentager elevens svar, så alle andre elever hører det. Det kan have den effekt, at eleverne oplever deres svar som vigtige og resten af klassen netop involveres i svaret. Nogle lærer spørger desuden yderligere ind til, om andre elever har kommentarer til det svar, som eleven har givet. Det viser en stor respekt og anerkendelse af elevsvar.

Det er meget positivt, at skolen fortsat påtager sig et fælles samfundsmæssigt ansvar gennem certificeringen som Rettighedsskole. Ligeledes vidner det omfattende dokument (og teksten på skolen hjemmeside: "Trin for trin" om et børnesyn, der viser, hvordan skolen tager afsæt i barnet gennem værdier som: nysgerrighed, virkelyst, helhed & kvalitet, dualisme, pligt, beherskelse, selvstændighed, mod, tilbageholdenhed, harmoni og selvindsigt.

Det skal afslutningsvis fremhæves, at de fleste lærere fortsat er ret konsekvente med både at skrive dagens og timens program på tavlen, så eleverne ved, hvor de er både i dagen og i timen.

Det er overordentlig respektfuldt og anerkendende, at skolen tilbyder støtte til de elever, der måtte have behov. På hjemmesiden fremgår det fortsat, at skolen har etableret et "Kompetencecenter", der består af et fagligt team bestående af skolens leder, skolens specialundervisningskoordinator, læsevejledere, matematikvejledere, LKT-lærer, ordblindevejleder, støttepædagoger samt ressourcefaglærere i dansk, matematik og engelsk som andetsprog (ESL).

Kompetencecentret giver faglig og pædagogisk sparring til lærere og pædagoger og er, i samarbejde med klasselærerne og faglærerne ansvarlige for den undervisning, der ligger ud over skolens primære undervisningstilbud. Kompetencecenterets formål er velbeskrevet på skolens hjemmeside. Ligeledes gives fyldige informationer om indsatsområder.

Det er meget positivt at få indblik i de initiativer, som skolen arbejder med. Sidste år blev en ny udviklingsproces påbegyndt, med fokus på de naturvidenskabelige fag. Evalueringen af dette initiativ har betydet, at skolen i år har gennemført en STEAM-uge for hele skolen, hvor udkolingen tager ud af huset og ind- og mellemskoling bliver på skolen med forskellige tværfaglige aktiviteter på tværs af klasser og afdelinger.

4.1 Undervisning inden for de tre fagområder

Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Nej

Står undervisningen indenfor det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Nej

Står undervisningen indenfor det praktisk/musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Nej

4.2 Tilsynets bemærkninger og anbefalinger

Tilsynet giver anledning til følgende bemærkninger, anbefalinger og anbefalinger med frist:

Bemærkninger
<p>Tilsynet bemærker, at</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skolen har prioriteret en STEAM- uge for alle klassetrin 2. STEAM-ugen gør det muligt at arbejde på tværs af den danske og den internationale afdeling 3. Arbejdsformer og aktivitetstyper i mange klasser er varierede 4. Lærerne faciliterer gode overgange mellem to aktiviteter 5. Lærere fremstår motiverede for de arbejdsopgaver skoleverdenen byder dem 6. Lærere er udviklingsorienterede og meget åbne for dialog om undervisning og læring 7. Ledelse og administration er meget imødekommende for dialog om skole og tilsyn 8. Steiner-/Waldorfpædagogikken varetages på en god og anerkendende måde i forhold til de retningslinjer, der er kendetegnende for pædagogikken i praksis 9. Der fortsat tilbydes støtte til de elever, der måtte have behov, gennem et "Kompetencecenter" 10. Byens Steinerskole er en udviklingsorienteret skole, der tilstræber at omsætte Steiner-/Waldorfpædagogikken i et nutidigt perspektiv
Anbefalinger
<p>Tilsynet anbefaler, at</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. lærere i overbygningen overvejer værdien i at skrive timens indhold på tavlen, så elever, til hver en tid, kan orientere sig om, hvor de er i timens program 2. lærere fortsat overvejer, hvilken konsekvens der kan være af, at elever ikke følger anvisninger og regler for adfærd i klassen 3. lærere overvejer, i hvilken grad det at tisse, har reel effekt på uro, og hvordan der eventuelt kan sættes ind over for uro

4. lærere også skriver læringsmål på tavlen, så lærer/klasse/elever individuelt kan evaluere deres læring i slutningen af lektionen
5. udarbejde enslydende retningslinjer for ”konsekvenser”, hvis elever udviser disrespekt, kommer for sent eller opfører sig uhensigtsmæssigt
6. flere fag og dermed lærere i overbygningen også har fokus på at variere elevernes aktiviteter med fagene, så de ikke kun sidder på en stol, men også bliver aktiveret fysisk og sansemæssigt.

Anbefaling med frist

Ingen anbefalinger med frist

5 Kontaktoplysninger

ANNELISE DAHLBÆK, Konsulent,

Cand.pæd. i musik og Cand.pæd. Pæd.

Certificeret tilsynsførende (gencertificeret efteråret 2021)

annelise@dahlbaek.dk

Mobil: +45 61 33 83 09